

Kungl. Tekniska högskolan
Rektor

Luntmakargatan 13, Box 7851,
SE-103 99 Stockholm, Sweden
Tfn/Phone: +46 8 563 085 00
Fax: +46 8 563 085 50
hsv@hsv.se, www.hsv.se

Jörgen Yng
08-5630 87 58
jorgen.yng@hsv.se
BESLUT

2011-12-13
Reg.nr 31-3507-11

Överklagande som inte överlämnats till Överklagandenämnden för högskolan

Anmälan

NN har i en anmälan till Högskoleverket framfört kritik mot Kungl. Tekniska högskolan (KTH) och uppgett i huvudsak följande. I juni 2007 överklagade han en tjänstetillsättning som trots flera påpekanden aldrig skickades vidare till Överklagandenämnden för högskolan (ÖNH). Till anmälan har bifogats det ursprungliga överklagandet från juni 2007, med bilagor.

Utredning

Enligt uppgift i handlingarna i ärendet sökte NN den 31 maj 2007 en tjänst som IT-ansvarig vid KTH. Sista ansökningsdag var den 21 maj 2007. KTH beslutade den 1 juni 2007 att tillsätta tjänsten med en annan sökande. NN inkom till KTH med ett överklagande daterat den 19 juni 2007 avseende tillsättningen. KTH meddelade den 5 juli 2007 NN att hans ansökan inkommit för sent och därför inte kom att behandlas. Överklagandet har aldrig överlämnats till ÖNH.

Samma skrivelse och överklagande som NN nu ställt till Högskoleverket inkom även till ÖNH den 1 juni 2011 som, i enlighet med 23 § förvaltningslagen (1986:223), vidarebefordrade överklagandet till KTH för handläggning. KTH har i en odaterad skrivelse inkommen till ÖNH den 1 juli 2011 anfört att tiden för överklagan gått ut gällande beslutet om anställning år 2007. KTH meddelade vidare att högskolan inte avser att hantera inkommet ärende från ÖNH angående överklagan om tillsättning av tjänsten.

Högskoleverket har inhämtat ett yttrande från KTH för att få svar på när den aktuella tjänsten tillsattes, hur ärendet hanterades och vilket beslut som fattades med anledning av överklagandet daterat den 19 juni 2007 samt på vilken grund KTH ansåg att det överlämnade överklagandet från ÖNH inte behövde hanteras.

Lärosätet anmodades även att yttra sig över anmälan och samtidigt ange hur ärendets hantering förhåller sig till förvaltningslagens bestämmelser om överklagande av myndighets beslut.

KTH har anfört följande. Den aktuella tjänsten tillsattes den 1 juni 2007 och NN:s ärende hanterades som en ansökan som inkommit för sent och därför inte behandlades vidare. NN fick den 5 juli 2007 besked om detta, både muntligt och skriftligt. KTH fick senare en skrivelse från ÖNH daterad den 1 juni 2011, där ÖNH överlämnade ärendet till den myndighet som har meddelat det beslut som överklagas. KTH gjorde den 30 juni 2011 bedömningen att KTH var förhindrad att pröva ärendet, med motiveringen att det gått för lång tid för att kunna pröva överklagan. Därför svarade KTH att de inte kan hantera ärendet. Myndigheten KTH är numera medveten om att KTH, enligt förvaltningslagen, i juni-juli 2007 borde ha skickat NN:s överklagande daterat den 19 juni 2007 vidare till ÖNH för hantering, och även yttrat sig om KTH:s bedömning att ansökan till samma tjänst inkommit för sent.

Högskoleverkets bedömning

I enlighet med 12 kap. 2 § högskoleförordningen (1993:100), i dess lydelse såväl vid den aktuella tidpunkten som nu, får beslut om nu aktuell anställning överklagas till ÖNH. Enligt 23 § förvaltningslagen ska ett överklagande vara skriftligt och ges in till den myndighet som har meddelat beslutet, inom tre veckor från det att den klagande fått del av beslutet. I 7 § förvaltningslagen anges bl.a. att varje ärende där någon enskild är part ska handläggas så enkelt, snabbt och billigt som möjligt utan att säkerheten eftersätts.

Frågor om besluts överklagbarhet och vem som har klagorätt prövas av överklagandeinstansen, inte av beslutsmyndigheten (jfr 22 § förvaltningslagen, se även Tryggve Hellners och Bo Malmqvist, Förvaltningslagen – med kommentarer, tredje upplagan 2010, s. 329).

Enligt 24 § förvaltningslagen ska den myndighet som meddelat det överklagade beslutet pröva om skrivelsen med överklagandet kommit in i rätt tid. Har skrivelsen kommit in för sent, ska myndigheten normalt avvisa den. Bestämmelsen anger vissa omständigheter då detta inte ska göras. Avvisar beslutsmyndigheten skrivelsen, ska myndigheten fatta ett beslut om detta och klaganden ska underrättas om beslutet och få en fullföljdshänvisning. Har en skrivelse med överklagande avvisats på grund av att den har kommit in för sent, får avvisningsbeslutet överklagas i samma ordning som beslutet i huvudsaken (30 §), det vill säga till ÖNH i detta

fall. Har skrivelsen kommit in i rätt tid ska handlingarna överlämnas till den myndighet som ska pröva överklagandet (25 §).

I ärendet framgår inte när eller på vilket sätt anställningsbeslutet från den 1 juni 2007 meddelades eller delgavs. Klart är i vart fall att NN:s överklagande får anses ha kommit in till KTH.

Justitieombudsmannen (JO) har i flera ärenden uttalat att en myndighet ska överlämna skrivelser med överklaganden och övriga handlingar i ärendet till överinstansen utan dröjsmål, och att handläggningstiden i normalfallet inte bör överstiga en vecka (se bl.a. JO:s beslut den 16 januari 2004 i dnr 3578-2003 och JO:s ämbetsberättelse 1995/96 s. 314).

NN har såväl i juni 2007 som i juni 2011 genom sina skrivelser klargjort att han velat överklaga KTH:s beslut att anställa en annan person på tjänsten. KTH:s skyldighet har då varit att ta ställning till om överklagandet kommit in i rätt tid. Om högskolan ansett att överklagandet kommit in för sent borde det ha resulterat i ett beslut om att avvisa överklagandet med uppgift om hur detta kunde överklagas. I annat fall skulle överklagandet ha överlämnats till Överklagandenämnden för högskolan. KTH har varken år 2007 eller år 2011 gjort något av detta. År 2007 meddelade högskolan endast att NN:s ansökan till tjänsten kommit in för sent. År 2011 meddelade högskolan att ”tiden för överklagan har gått ut” och att KTH inte avsåg att hantera ärendet. Någon fullföljdshänvisning bifogades inte.

Att överklaganden av lärosätens beslut hanteras korrekt är av mycket stor betydelse för enskildas rättssäkerhet. KTH har såväl år 2007 som år 2011 hanterat NN:s överklagande felaktigt. Högskoleverket är starkt kritiskt till KTH:s handläggning och förutsätter att lärosätet omgående hanterar överklagandet i enlighet med förvaltningslagens regler.

Högskoleverket har även i samband med ett tillsynsbesök vid KTH år 2005 konstaterat brister i KTH:s hantering av överklaganden (tillsynsrapport 2006:36 R). I november 2009 gjorde Högskoleverket en uppföljning av rapporten för att utreda vilka åtgärder KTH vidtagit med anledning av ställningstagandena i rapporten. När det gällde KTH:s hantering av överklaganden gjorde Högskoleverket följande bedömning i verkets beslut den 19 november 2009, reg.nr 31-4358-07.

”Möjligheten för den enskilde att få ett överklagande prövat inom rimlig tid är en viktig rättssäkerhetsfråga. Att ett överklagande inte överlämnas till överinstansen, utan i stället blir liggande hos lärosätet, undergräver syftet med överklaganderätten. Justitieombudsmannen (JO) har uttalat att tiden för överlämnandet i normalfallet inte bör överstiga en vecka när en omprövning inte företas (se JO:s ämbetsberättelse 1998/99 s. 443). Mot denna bakgrund ansåg Högskoleverket i rapporten från tillsynsbesöket att tiden för överlämnande av överklagade ärenden till Överklagandenämnden för högskolan (ÖNH) var oacceptabel vid KTH.

Frågan har därefter behandlats i rapporten Högskolornas handläggning av överklaganden (rapport 2006:51 R). I samband med denna rapport redovisade KTH att handläggningstiderna för överlämnande av överklagande i anställningsärenden var fyra till fem månader och tre till fyra veckor i studentärenden. Högskoleverket har därefter i ett enskilt tillsynsärende år 2007 kritiserat KTH för dröjsmål att överlämna ett överklagande (verkets beslut 2007-10-31, reg.nr 31-2950-07). Genom åren har det även inkommit vissa klagomål till JO om långsam handläggning av överklaganden vid lärosätet (jfr t.ex. beslut 2007-09-20, dnr 3878-2007).

KTH:s hantering av överklaganden har således uppvisat vissa brister under ett antal år. Verket har mot denna bakgrund granskat ÖNH:s akter i fyra ärenden om anställning och befordran vid KTH under perioden 2008-2009. Tiden för överlämnande av överklagandena i de fyra ärendena varierar från en dryg vecka till en månad. De två ärendena från 2009 uppvisade kortast handläggningstider. Även om KTH fortfarande inte helt uppfyller JO:s krav tycks handläggningstiderna således ha kortats väsentligt på senare tid. Detta tyder på att KTH har beaktat bristerna och vidtagit åtgärder. Högskoleverket anser dock att frågan är av en sådan vikt att den måste följas upp ytterligare.”

Mot bakgrund av detta uttalande och vad som framkommit i detta ärende, finner Högskoleverket skäl att under år 2012 besöka KTH för att närmare granska hanteringen av överklaganden.

Med dessa kritiska besked avslutas ärendet.

Christian Sjöstrand
Chefsjurist

Jörgen Yng
Verksjurist

Kopia för kännedom till:
NN